

dr hab. Marcin Chełminiak prof. UWM
Wydział Nauk Społecznych
Uniwersytet Warmińsko-Mazurski
w Olsztynie

Olsztyn, dn. 14.12.2025 r.

Recenzja rozprawy habilitacyjnej i całokształtu dorobku naukowego, dydaktycznego i organizacyjnego dr Joanny Skrzypczyńskiej

1. Informacje o Habilitantce

Pani Joanna Skrzypczyńska w czerwcu 2002 r. otrzymała tytuł zawodowy magistra na kierunku politologia w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych UAM. Studia magisterskie ukończyła z wyróżnieniem, w ciągu 4 lat od ich rozpoczęcia. W trakcie studiów była stypendystką Ministra Edukacji Narodowej dla najlepszych studentów. Pracę magisterską pt. Rola Światowej Organizacji Handlu WTO w procesach globalizacji gospodarki światowej napisała pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Zdzisława W. Puśleckiego. W październiku 2002 r. rozpoczęłaienne studia doktoranckie w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa na Wydziale Nauk Społecznych UAM. Od października 2002 r. studia kontynuowała w Uniwersytecie Viadrina i Collegium Polonicum w Ślubicach. W tym czasie była stypendystką rządu niemieckiego w ramach programu Europa Fellows. W czerwcu 2007 r. uzyskała stopień doktora nauk humanistycznych w dziedzinie nauk o polityce na podstawie rozprawy doktorskiej pt. GATT/WTO w liberalizacji Wspólnej Polityki Rolnej Unii Europejskiej. Pracę tą napisała pod kierunkiem prof. zw. dr hab. Zdzisława Puśleckiego, kierownika Zakładu Gospodarki Międzynarodowej. Recenzentami pracy byli: prof. Andrzej Gwiazda (UG) oraz prof. Kazimierz Robakowski (UAM). Dodatkowo w 2008 r. ukończyła studia podyplomowe w Szkole Głównej Handlowej w Warszawie na kierunku Polityka gospodarcza i administracja.

Pracę zawodową, naukową rozpoczęła w październiku 2007 r., kiedy to została zatrudniona na pełnym etacie w Instytucie Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM na stanowisku adiunkta w Zakładzie Gospodarki Międzynarodowej. W latach 2019-2022 była zatrudniona na stanowisku starszego wykładowcy, a od 2023 r. ponownie wróciła na stanowisko adiunkta na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM w Zakładzie Studiów Strategicznych i Bezpieczeństwa Międzynarodowego.

W 2016 r. Pani Joanna Skrzypczyńska pracowała jako wykładowczyni wizytująca na Appalachian State University w Government and Justice Studies Department w Stanach Zjednoczonych, przebywając w tym czasie na urlopie naukowych na macierzystym Uniwersytecie.

Dodatkowo, z przerwami, prowadziła także zajęcia dydaktyczne w Uniwersytecie Merito (dawniej WSB).

2. Ocena głównego osiągnięcia naukowego Habilitantki

Pani dr Joanna Skrzypczyńska wskazała do oceny jako główne osiągnięcie naukowe cykl powiązanych tematycznie publikacji naukowych zatytułowany: *Zagraniczna polityka gospodarcza Unii Europejskiej wobec wyzwań współczesnej gospodarki światowej*. Na osiągnięcie składają się 2 monografie, w tym jedna współautorska, (Skrzypczyńska J. (2020), Instrumenty ochrony handlu Unii Europejskiej wobec Chin a reguły WTO, Wydawnictwo Naukowe Wydziału Nauk Politycznych i Dziennikarstwa, Poznań; Puślecki Z. W. Skrzypczyńska J, (red), (2011), Unia Europejska w warunkach wzrostu konkurencyjności wobec reguł WTO - między liberalizmem a protekcjonizmem, Wyd. ELIPSA, Warszawa), 10 artykułów naukowych (5 w języku angielskim) oraz 3 rozdziały w pracach zbiorowych (1 w języku angielskim).

Celem pracy, w założeniu autorki, jest analiza funkcjonowania polityki handlowej Unii Europejskiej w ramach międzynarodowego systemu handlu ze szczególnym uwzględnieniem jej relacji z Chinami w aspekcie ochrony rynku wewnętrznego. Badania nad instrumentami polityki handlowej uzupełniono analizą polityki sankcyjnej Unii Europejskiej wobec Federacji Rosyjskiej. Cel jest sformułowany poprawnie. Warto podkreślić jednakże, że autorka postawiła przed sobą zadanie bardzo ambitne. Nawet gdybyśmy się ograniczyli do zbadania polityki handlowej wobec samych Chin, to na przestrzeni analizowanego okresu mielibyśmy ogromny materiał do analizy i weryfikacji. Podobnie byłoby w przypadku polityki wobec USA czy na forum jednej z międzynarodowych organizacji (platform) współpracy gospodarczej i handlowej. Może się wydawać, że to cel przekraczający możliwości jednego badacza, bardziej adekwatny dla zespołu naukowców (tak zresztą jest w przypadku części publikacji habilitantki). Nie dziwi zatem, że autorka skoncentrowała się jednak na wyodrębnieniu i zbadaniu kluczowych elementów dla relacji zewnętrznych UE (przede wszystkim Chin) na bazie materiału badawczego, który obejmuje głównie dokumenty i publikacje naukowe.

Takie podejście do analizowanej tematyki z jednej strony pokazuje szerszy obraz relacji handlowych Unii z partnerami z różnych regionów świata, mających odmienne systemy społeczno-ekonomiczne i polityczne, a z drugiej sprawia, że mamy przedstawioną perspektywę porównawczą tychże relacji.

Habilitantka podjęcie problematyki zawartej w tytule cyklu uzasadnia w następujący sposób: „Zasadniczym celem podjętych badań była zatem analiza funkcjonowania polityki handlowej Unii Europejskiej w ramach międzynarodowego systemu handlu ze szczególnym uwzględnieniem jej relacji z Chinami w aspekcie ochrony rynku wewnętrznego. Badania nad instrumentami polityki

handlowej uzupełniłam analizą polityki sankcji Unii Europejskiej wobec Federacji Rosyjskiej. W wyniku pracy w międzynarodowym zespole badawczym jestem współautorką 3 artykułów naukowych na temat polityki sankcji Unii Europejskiej. W badaniach tych analizuję jak mechanizmy protekcyjnistyczne oraz restrykcyjne (sankcje) są stosowane przez UE w celu ochrony interesów politycznych i gospodarczych, np. w kontekście relacji z Chinami, Rosją, czy WTO. Przedmiotem badań w tym obszarze były z jednej strony teoretyczne aspekty funkcjonowania sankcji oraz ich efektywności z drugiej strony fenomen kompromisu Unii Europejskiej w zakresie przyjęcia pakietów sankcji wobec Federacji Rosyjskiej. Przedmiotem badań były także uwarunkowania związane z odpowiedzią państwa na nałożone sankcje. W tym przypadku przedmiotem analizy był pakiet kontrsankcji nałożonych przez Federację Rosyjską na Unię Europejską, Stany Zjednoczone i inne państwa które wprowadziły sankcje po agresji Rosji na Ukrainę w 2014 roku. W efekcie tych badań wykazaliśmy że Rosja na długo przed nielegalną aneksją Krymu przygotowała się do skutecznego wprowadzenia ewentualnych kontrsankcji oraz zarządzaniem ich efektami na swoim rynku. Jednym z celów Rosji było po pierwsze uniezależnienie się od handlu z Unią Europejską w zakresie importu żywności poprzez reorientację kierunków handlu, po drugie, wzmocnienie własnego sektora rolno-spożywczego poprzez różnego rodzaju programy wsparcia producentów żywności”.

To uzasadnienie jest logiczne i przekonujące, nie jest jednak wystarczające, szczególnie jeśli weźmiemy pod uwagę tytuł cyklu *Zagraniczna polityka gospodarcza Unii Europejskiej wobec wyzwań współczesnej gospodarki światowej*. Problematyka ujęta w cyklu nie obejmuje, co zrozumiałe ze względu na ogrom tematu, wszystkich wyzwań gospodarki światowej. Obejmuje część z nich, na pewno jedno z najważniejszych. Zatem może trafniejszym tytułem dla cyklu byłby następujący: *Zagraniczna polityka gospodarcza Unii Europejskiej wobec głównych wyzwań współczesnej gospodarki światowej*.

Autorka sformułowała następujące hipotezy główne:

H1. Polityka handlowa UE wymaga zmian związanych przede wszystkim z wyzwaniami w zakresie zabezpieczenia interesów unijnych producentów, wzmocnienia bezpieczeństwa żywnościowego oraz spójnej zagranicznej polityki gospodarczej.

H2. Wzrost znaczenia na forum WTO państw rozwijających się przyczynił się do trwałej zmiany układu sił w ramach tej organizacji międzynarodowej.

H3. Przyznanie lub nie statusu gospodarki rynkowej (Market Economy Status — MES) Chinom było przede wszystkim decyzją polityczną wymagającą od Komisji Europejskiej skutecznego balansowania pomiędzy sprzecznymi interesami państw członkowskich UE a zachowaniem poprawnych relacji z Chinami.

Hipotezy są sformułowane poprawnie, choć hipoteza pierwsza jest bardziej wnioskiem, rekomendacją, niż klasyczną hipotezą. Może należało ją sformułować w następujący sposób: Polityka handlowa UE nie odpowiada w pełni zmianom związanym przede wszystkim z wyzwaniami w zakresie zabezpieczenia interesów unijnych producentów, wzmocnienia bezpieczeństwa żywnościowego oraz spójnej zagranicznej polityki gospodarczej.

Autorka dodatkowo sformułowała następujące pytania badawcze:

- (1) Przed jakimi wyzwaniami stoi Unia Europejska w zakresie polityki handlowej?
- (2) Jak kształtuje się pozycja Unii Europejskiej w WTO?
- (3) Jak Unii Europejskiej udaje się osiągać kompromisy w sytuacji rozbieżnych interesów państw członkowskich? W tym, jak Unia Europejska rozwiązała kwestię statusu gospodarki rynkowej dla Chin, w procedurach ochrony handlu?

Pytania są skonstruowane poprawnie, choć trzecie pytanie lepiej chyba rozbić na dwa osobne pytania badawcze i trochę inaczej sformułować:

(3) W jaki sposób Unia Europejska osiąga kompromisy w sytuacji rozbieżnych interesów państw członkowskich?

(4) W jaki sposób Unia Europejska rozwiązała kwestię statusu gospodarki rynkowej dla Chin, w kontekście procedur ochrony handlu?

Habilitantka w autoreferacie podkreśla, że dla zrealizowania założonych celów badawczych podjęła decyzję o wykorzystaniu podejścia metodologicznego dość zróżnicowanego obejmującego rozmaite metody. W badaniach wykorzystano teoretyczne metody badań, takie jak deskryptywno-ewaluacyjne oraz wyjaśniające, bazujące na wnioskowaniu dedukcyjnym i analizie literatury przedmiotu oraz materiałów i dokumentów. W badaniach dokonano także analizy danych statystycznych dotyczących wymiany handlowej Unii Europejskiej oraz ilości i rodzaju postępowań w ramach procedur ochrony handlu publikowanych przez Światową Organizację Handlu (WTO) oraz Komisję Europejską. Dodatkowo wykorzystano metodę analizy porównawczej, która posłużyła do oceny przedmiotu, instytucji bądź zjawiska zmienionego pod wpływem różnych czynników (np. reform politycznych), w badaniach posłużono się nią w celu zaakcentowania zmiany stanowiska UE wobec ekspansji gospodarczej Chin. Metoda ta była szczególnie przydatna dla analizy uregulowań dotyczących instrumentów ochrony handlu stosowanych przez Unię Europejską a regulacji które wprowadziła Światowa Organizacja Handlu, Habilitantka podkreśla, że jej zastosowanie pozwoliło wyodrębnić podobieństwa w ochronie rynku pomiędzy państwami członkowskimi WTO a także wskazać na te z przepisów UE które wychodzą poza zakres wymagany przez regulację WTO tj. uregulowania tzw. WTO plus. Dla analizy fenomenu kompromisu Unii Europejskiej wokół sankcji nałożonych przez Unię Europejską na Rosję w 2022 r. oraz dla zbadania

procesu decyzji w UE i jego uwarunkowań posłużono się metodą wywiadów pogłębionych oraz teorią gier gdzie została użyta formuła dwupoziomowych ram Putnama, a w szczególności na wywiadach przeprowadzonych z przedstawicielami Stałych Przedstawicielstw państw członkowskich przy Unii Europejskiej w Brukseli, które zostały przeprowadzone w grudniu 2017 r.

Metodologia określona w autoreferacie jest właściwie dobrana do analizy problematyki cyklu. Warto jednak podkreślić, że w przypadku części publikacji wchodzących w skład cyklu nie ma w nich żadnych informacji na temat zastosowanej metodologii. Nie jest to oczywiście istotny błąd, choć warto podkreślić, że od lat, także w przypadku artykułów w czasopismach, dobrym zwyczajem jest zamieszczenie chociażby krótkiej charakterystyki zastosowanej w nich metodologii.

Podejście Habilitantki do problematyki dzieła głównego lokuje analizowany cykl publikacji w dyscyplinie nauk o polityce i administracji, choć warto podkreślić, iż praca ta ma jednak charakter interdyscyplinarny, co w tym przypadku nie umniejsza jej wartości, ale ją niewątpliwie wzbogaca. Odnajdziemy w niej bowiem elementy analizy także z zakresu stosunków międzynarodowych czy ekonomii i finansów.

Warto podkreślić, że recenzowane dzieło zostało napisane z zachowaniem staranności językowej oraz redakcyjnej. Co istotne, dzięki sprawności narracyjnej habilitanta, artykuły czyta się z przyjemnością.

Wnioski, które wynikają z badań Habilitantki są logiczne i dobrze uzasadnione. Trudno się nie zgodzić, z konkluzją, że „Liczba postępowań antydumpingowych wobec Chin pozostała w UE na zbliżonym poziomie do okresu sprzed reformy. Oznacza to że zmiany w metodologii obliczania marginesu dumpingu nie wpłynęły negatywnie na poziom ochrony unijnego przemysłu. Co więcej, wiele elementów przyjętych w procesie modernizacji tych środków tą ochronę wzmocniło. Zmiana ta miała także duże znaczenie polityczne, pozwoliła bowiem UE wyjść z impasu i zachować możliwość stosowania środków antydumpingowych w zasadzie w niezminionej formule w sytuacji udowodnienia znaczących zakłóceń rynkowych”. W zmieniającym się międzynarodowym porządku politycznym, ale także i ekonomicznym, gdzie w ostatnich latach szczególnie zauważamy w wymiarze globalnym procesy powolnego odchodzenia od globalizacji i liberalizacji handlu międzynarodowego na rzecz protekcjonizmu i prób zwiększania samowystarczalności gospodarczej konstatacja Autorki, że „Stosowanie zatem przez Unię Europejską ograniczonego protekcjonizmu jako elementu walki z niedoskonałością rynku wydaje się być w pełni uzasadnione zarówno biorąc pod uwagę jej interes ekonomiczny jak i polityczny” wskazuje, że UE również wpisuje się w te trendy, zwłaszcza w kontekście relacji z Chinami („...relacje handlowe UE z Chinami są złożone i dynamiczne. Bez wątpienia Unia Europejska przejawia aktualnie bardziej ostrożne podejście do inwestycji chińskich, zwłaszcza w sektorach strategicznych”). Habilitantka trafnie reasumuje wyniki

swoich wieloletnich badań i analiz: „Podsumowując polityka handlowa Unii Europejskiej stoi obecnie na rozdrożu, kształtowana przez złożoną interakcję czynników wewnętrznych i zewnętrznych. Z jednej strony, UE dąży do utrzymania swojej pozycji jako globalnego lidera w handlu, z drugiej strony musi sprostać nowym wyzwaniom, takim jak globalna konkurencja, zmiany w łańcuchach dostaw, wzrost protekcyjizmu, czy też konieczność zrównoważenia interesów gospodarczych z wartościami takimi jak prawa człowieka i zrównoważony rozwój”.

Dr Joanna Skrzypczyńska nie ustrzegła się pewnych błędów i nieścisłości. W artykule pt. Integracja regionalna UE a reguły GATT/WTO, „Rocznik Integracji Europejskiej” (2015) słusznie wskazuje, że WPH jest jedną z najstarszych i najbardziej rozbudowanych wspólnotowych polityk. Podkreśla, że główne zasady tej polityki a zatem cała sfera związana z protekcją uwarunkowaną oraz ochroną celną opiera się na systemie GATT/WTO. Natomiast błędnie pisze, iż „Unia Europejska prowadzi politykę handlową na szczeblu wspólnotowym od 1970 roku. Poprzedzało ją utworzenie w 1968 roku pomiędzy państwami założycielskimi EWG unii celnej” (s. 473). UE powstała przecież w 1992 r. i zaczęła funkcjonować dopiero w 1993 r., więc nie mogła prowadzić żadnej wspólnotowej polityki od 1970 r.

Podobnie jest zresztą w dalszej części tego artykułu, gdzie mamy jedną z jego części zatytułowaną *Etapy integracji gospodarczej w UE* (s. 474-476). 80 procent tego fragmentu tak naprawdę dotyczy etapów integracji w ramach EWG. Wskazane za tym byłoby nazwanie go np. *Etapy integracji gospodarczej w ramach EWG* albo *Geneza integracji gospodarczej UE*.

W artykule *Brick's stance in WTO* opublikowanym w „Revolutions. Global Trends and regional Issues”, 2015, November autorka pisze, że po raz pierwszy terminu BRIC użył w 2001 r. Goldman Sachs (s. 51), podczas, gdy autorem tego sformułowania był brytyjski ekonomista Jim O'Neill z banku inwestycyjnego Goldman Sachs.

W dalszej części tej publikacji habilitantka wskazuje, że Republika Południowej Afryki formalnie przystąpiła do BRIC w kwietniu 2011 r. RPA formalnie jednak stała się członkiem BRIC (od tego momentu BRICS) 26 grudnia 2010 r., a w kwietniu następnego roku po raz pierwszy wzięła udział jako członek BRICS w szczycie zorganizowanym w Chinach.

Autorka pisze również, że Chiny po raz pierwszy aplikowały do GATT w 1986 r. (s. 53), podczas gdy to państwo (wprawdzie jeszcze nie będące pod rządami komunistów) było od 1948 r. do 1949 r. członkiem założycielem GATT.

3. Ocena pozostałego dorobku naukowego Habilitantki

Pozostały dorobek naukowy Habilitantki podzielić można na kilka obszarów i zainteresowań

tematycznych, które jednak ogniskują się wokół problematyki międzynarodowej, głównie gospodarczej, stosunków transatlantyckich i na analizie systemów szkolnictwa wyższego. Jest to więc tematyka z jednej strony zróżnicowana, ale w pewnym stopniu ze sobą powiązana i mieszcząca się w naukach o polityce i administracji.

Jednym z dodatkowych obszarów badań Habilitantki jest temat liberalizacji handlu artykułami rolno-spożywczymi na forum Światowej Organizacji Handlu oraz perspektyw zakończenia rokowań w ramach rundy Rozwoju WTO. W szczególności przedmiotem jej zainteresowania był wpływ liberalizacji handlu w tym zakresie na politykę rolną Unii Europejskiej. W badaniach tych zwrócono również uwagę na zmieniającą się pozycję państw rozwijających się w WTO, oraz postulaty tych państw w negocjacjach handlowych, które zasadniczo wpłynęły stan negocjacji w ramach Rundy Rozwoju WTO w tym przede wszystkim kwestie liberalizacji handlu artykułami rolno-spożywczymi, Badania zaowocowały następującymi publikacjami:

- monografie:

1. Skrzypczyńska J. (2010), GATT/WTO a polityka rolna Unii Europejskiej, WNPiD, Poznań,

- artykuły w czasopismach naukowych:

1. Skrzypczyńska J. (2014), Pakiet z Bali a perspektywa zakończenia Rundy z Doha WTO, "Prace naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu", nr 369 vol. 2.

2. Skrzypczyńska J. (2013), Przyczyny braku kompromisu w rundzie rozwoju WTO, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu nr 315 vol 2.

3. Skrzypczyńska J. (2013), Ochrona handlowa sektora rolno-spożywczego, Przegląd Politologiczny nr 4

4. Skrzypczyńska J. (2011), Międzynarodowe aspekty reformy Wspólnej Polityki Rolnej, „Przegląd Prawa Rolnego” nr 1.

5. Skrzypczyńska J. (2010), Negocjacje rolne w ramach Rundy z Doha WTO przebieg i główne problemy rokowań, „Ekonomia” nr 12, (red) J. Rymarczyk, Prace Naukowe Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu

6. Skrzypczyńska J. (2009), Stanowisko Unii Europejskiej w Rundzie Rozwoju WTO, w: Regionalizm i lokalizacja, (red) Rymarczyk J., Skulska B., Michalczyk, Wrocław

7. Skrzypczyńska J. (2007), Perspektywy zakończenia wielostronnych rokowań handlowych w ramach Rundy Rozwoju WTO [w:] Regionalizacja a globalizacja we współczesnym świecie, (red) J. Rymarczyk, B. Drelich-Skulska, W. Michalczyk, Akademia Ekonomiczna im. O.

Langeo, Wrocław.

W obszarze zainteresowań Habilitantki była także problematyka z zakresu polityki gospodarczej państwa. W ramach badań w tym obszarze opublikowała 3 artykuły oraz jedną monografię zbiorową (z prof. UAM dr hab. Tomaszem Brańką). Tematyka artykułów skupiała się na analizie funkcjonowania polityki monetarnej w Unii Europejskiej oraz w Polsce, a także kwestii koordynacji tych polityk w ramach Unii Europejskiej. Dorobek w tym zakresie to:

1. Skrzypczyńska J. Brańka T. (2019), *Geiting Europe back to work Crisis (re) production and crisis overcoming in Europe*, Poznań, (udział po 50%)
2. Skrzypczyńska J. (2013), *Christine Lagarde – the first woman in the forefront of the International Monetary Fund w: Political and economic activity of women*, red. Iwetta Andruszkiewicz, Wydawnictwo: WNPID UAM ISBN: 978-8362907-50-2
3. Skrzypczyńska J. (2012), *Koordynacja polityki pieniężnej i fiskalnej strefy euro w obliczu kryzysu finansowego*, „Rocznik Integracji Europejskiej” nr 6,
4. Skrzypczyńska J. (2010), *Narodowy Bank Polski w okresie transformacji ustrojowej*, w: *Dwa dwudziestolecia. Geopolityka, Państw, Społeczeństwo*, pod. red. P. Hausnera i W. Mazurczaka, Wyd. Poznańskie, Poznań.

Habilitantka ma w dorobku również cykl publikacji pod redakcją wspólnie z prof. T. B. Rusevym na temat szkolnictwa wyższego w USA i państwach Europy Środkowo-Wschodniej, który ukazał się w czasopiśmie *PS Political Science and Politics* w ramach cyklu zatytułowanego *Current Trends and Challenges for Political Science in Central and Eastern Europe*. Celem cyklu była analiza wyzwań, przed jakimi stoją systemy szkolnictwa wyższego w państwach Europy Środkowo-Wschodniej ze szczególnym uwzględnieniem sytuacji w Polsce oraz na Węgrzech. Cele badawcze esejów były następujące:

1. Jakie są główne wyzwania dla badań i dydaktyki w zakresie nauk politycznych w krajach Europy Środkowo-Wschodniej?
2. Dlaczego naukowcy z Europy Środkowo-Wschodniej uzyskali dotychczas ograniczony dostęp do czasopism i grantów międzynarodowych?

Eseje przedstawiają studia przypadków i problemy różnych aspektów funkcjonowania systemu szkolnictwa wyższego oraz studiów i praktyki z zakresu nauk politycznych w tym regionie. Cały cykl liczy 8 tekstów napisanych przez autorów polskich i zagranicznych. M.in. w jego ramach ukazały się następujące artykuły:

1. Skrzypczyńska J, Ruseva T. (2022), Introduction: Current Trends and Challenges for Political Science in Central and Eastern Europe PS-Political Science & Politics, 2022, vol. 55, nr 3, DOI: 10.1017/s104909652200018x (udział po 50%)

2. Skrzypczyńska J., Pospieszna A Road Towards the Greater Visibility of Research Output in International Peer-Review Journals: Lessons from Poland, PS: Political Science & Politics vol. 55, nr 3. DOI: 10.1017/s1049096522000142 (IF 2.397, 100 pkt), udział po 50%.

3. Jańczak J. Political Science Research and Teaching in Central and Eastern Europe: Shifting Political Contexts and Academic Interests in the 1990—2020 Period,

4. Enyedi Z., Academic Solidarity and the Culture War in Orbán's Hungary,

5. Pietrzyk-Reeves D, English-Taught Degree Programs and the Internationalization of Political Science in Poland.

Cykl podlegał podwójnej recenzji. Habilitantka odpowiadała za dobór autorów, redakcję cyklu, napisanie wstępu, wstępną korektę i redakcję tekstów.

Analiza dorobku publikacyjnego wykazała pewną systematyczność w pracy badawczej Habilitantki i dobrze wykorzystany wysoki potencjał naukowy widoczny w wydanych pracach. W analizie jakościowej odstępiono od odniesienia się do skali punktowej publikacji. Patrząc na wydawnictwa, w których publikowała Habilitantka można stwierdzić, że są to w większości wydawnictwa rozpoznawalne i uznawane za znaczące w Polsce i za granicą w obszarze nauk społecznych i humanistycznych. Podsumowując, należy stwierdzić, że Autorka wykazała się dobrymi osiągnięciami w tym zakresie. Dorobek jest generalnie spójny i koherentny.

4. Ocena innych osiągnięć naukowych, dydaktycznych i dorobku organizacyjnego Habilitantki

Habilitantka była aktywna także w innych sferach pracy badawczo-dydaktycznej. Warto podkreślić, iż zrealizowała kilka projektów badawczych. W omawianym okresie uczestniczyła w kilku grantach badawczych oraz badawczo-dydaktycznych (pełniła funkcję kierownika, była także wykonawcą projektów i koordynatorką):

1. Wykonawca w polsko-niemieckim grantie NCN BEETHOVEN Does Supranational Coercion Work? Onset, Impact and Effectiveness of EU Sanctions (2016-2019) pod kierownictwem prof. Pauliny Pospiesznej i prof. Geralda Schneidera z Konstanz University. Efektem uczestnictwa w grantie są publikacje na temat polityki sankcji Unii Europejskiej oraz kontrsankcji nałożonych

przed Federację Rosyjską na Unię Europejską i USA.

2. Wykonawca w grantie Jean Monnet Center of Excellence - COE — 2018-2022, w którym funkcję kierownika pełnił prof. dr hab Tadeusz Wallas. Tytuł grantu In)coherence of the EU external actions — (dis)continuity, resilience and external engagement in the contested global order. Instytucja, do której złożono wniosek to Komisja Europejska. W tym grantie Habilitantka odpowiadała za przygotowanie wniosku, koordynowała sekcję teaching. Prowadziła w jego ramach także zajęcia w języku angielskim na temat stosunków UE-USA, a także badania w tym zakresie. W 2021 roku odbyła wizytę studyjną w European Union Center of Excellence University of Miami Florida USA związaną z realizacją wspomnianego projektu badawczego. W ramach tej wizyty nawiązała współpracę z European Union Center of Excellence University of Miami oraz wygłosiła wykład gościnny na temat polityki sankcji Unii Europejskiej.

3. Wykonawca w grantie Jean Monnet "EU DYNAMICUS (2016-2019), którego kierownikiem był prof. Maciej Walkowski. Brała udział w przygotowaniu wniosku, prowadziła zajęcia w j. angielskim ramach Katedry i była odpowiedzialna za przygotowanie Biuletynów z działalności Katedry. Uwieńczeniem pracy w ramach tego grantu było przygotowanie publikacji pod redakcją razem z dr hab. Tomaszem Brańką *Getting Europe back to work. Crisis (re) production and crisis overcoming in Europe*, Poznań 2019.

4. Wykonawca w grantie Unia Europejska wobec przyspieszonego rozwoju Chińskiej Republiki Ludowej, finansowanego z NCN 2013/11/B/HS5/03572, OPUS 6, kierownik grantu prof. Zdzisław W. Puślecki. W ramach realizacji grantu opublikowała 4 artykuły naukowe i monografię na temat relacji Unii Europejskiej z Chinami na forum WTO ze szczególnym uwzględnieniem polityki antydumpingowej UE.

5. Koordynatorka grantu uzyskanego w ramach programu Akademicki Poznań, przyznanego przez Urząd Miasta Poznania i Radę Naukowego i Akademickiego Poznania. W ramach przyznanego finansowania zorganizowała wizytę i wykłady otwarte prof. Phillipa J. Ardoina na WNPiD UAM, dla mieszkańców Poznania, pracowników i studentów UAM.

6. Wykonawca w grantie Strategia Unii Europejskiej dla wzrostu konkurencyjności globalnej N N116 431937 — efektem jej udziału w grantie było przygotowywanie monografii Unia Europejska w warunkach wzrostu konkurencyjności wobec reguł WTO - między liberalizmem a protekcjonizmem (wraz z prof. Z. W. Puśleckim, mój udział 50%).

7. Wykonawca w grantie Pomost na rynek pracy nr. POKL.04i01.01-00-056/15 II-IX 2015.

8. Kierownik projektu Staże i szkolenia praktyczne pracowników/nie naukowych placówek naukowych i pracowników/nie naukowych i naukowo-dydaktycznych uczelni w przedsiębiorstwach, czas projektu 1 VI 2014-31 VIII 2014. Wykonanie w ramach projektu ekspertyzy Strategia eksportowa firmy BELATEX.

9. Kierownik projektu Komercjalizacja wyników badań naukowych drogą do sukcesu zawodowego kobiet - naukowców finansowanie z Europejskiego Funduszu Społecznego, Priorytet IV: Szkolnictwo wyższe i nauka, Działania 4.2. rozwój kwalifikacji kadr systemu B+R i wzrost świadomości roli nauki w rozwoju gospodarczym- czas projektu I IV -30 IX 2013. Oba projekty dotyczyły komercjalizacji badań naukowych. W obu projektach Habilitantka wykorzystała wiedzę teoretyczną z zakresu polityki handlowej UE oraz organizacji i techniki handlu zagranicznego. W ramach tych staży miała możliwość praktycznej realizacji moich pomysłów związanych z funkcjonowaniem przedsiębiorstwa w handlu zagranicznym (Staż w przedsiębiorstwie BELATEX w ramach komercjalizacji nauki EFS - 1 VI31 VIII 2014; Staż w przedsiębiorstwie BCBG Lingerie sp. z o.o. w ramach komercjalizacji nauki EFS - 1 IV -30 IX 2013).

W omawianym okresie Habilitantka uczestniczyła w ponad 50 konferencjach i seminariach. W dużej części były to konferencje międzynarodowe (m.in. w USA), na których występowała czynnie z referatem, ale także w roli dyskusantki oraz przewodniczącej paneli. Poza tym w trakcie prowadzonych badań odbyła kilka wizyt studyjnych m.in. wizyty studyjne na Uniwersytecie w Konstanz w czerwcu 2016 r., w siedzibie WTO w Genewie w listopadzie 2015 r. czy w University College London, School of Slavonic & East European Studies UCL w czerwcu 2015 r. Badania nad polityką handlową UE były częścią grantu Unia Europejska wobec przyspieszonego rozwoju Chińskiej Republiki Ludowej, finansowanego z NCN 2013/11/B/HS5/03572, OPUS 6 w którym pełniła rolę wykonawczynie. Badania nad mechanizmami restrykcji UE prowadziła natomiast w polsko-niemieckim grancie Beethoven Does Supranational Coercion Work? Onset, Impact and Effectiveness of EU Sanctions. W 2015 r. otrzymała staż w Appalachian State University (ASU), NC w Stanach Zjednoczonych i w semestrze letnim roku akad. 2015/2016 pracowała jako wykładowczyni wizytującą w Government and Justice Studies Department. W ramach pobytu na ASU jako visiting scholar prowadziła kurs ogólny w formie wykładu Introduction to the European Union — przez cały semestr dla studentów nauk politycznych tamtejszego uniwersytetu. W tym celu opracowała autorski sylabus przedmiotu a także zgodnie z wymogami ASU cały kurs został umieszczony na platformie elearningowej. Oprócz tego prowadziła szereg wykładów gościnnych na ASU np: Elections in the European Union, The European Union, Russia Federation and the USA.

Warto zwrócić uwagę także na bogaty dorobek dydaktyczny Habilitantki. W omawianym

okresie prowadziła zajęcia dydaktyczne w języku polskim i angielskim na studiach I i II stopnia na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Przez semestr (2015/2016) prowadziła również zajęcia w języku angielskim na Appalachian State University w USA oraz szereg wykładów w ramach staży LPP Erasmus i Erasmus plus. Z przerwami prowadziła także zajęcia na Uniwersytecie Merito w Poznaniu (kiedyś Wyższa Szkoła Bankowa). Prowadzone zajęcia miały zróżnicowaną formę wykładów, ćwiczeń oraz seminariów (seminaria licencjackie na kierunku stosunki międzynarodowe oraz stosunki międzynarodowe w języku angielskim w ramach których wypromowała 75 licencjatów i prowadziła seminaria magisterskie w języku angielskim na kierunku International Relations, gdzie wypromowała 13 magistrów). Tematyka prowadzonych zajęć ściśle łączy się z jej aktywnością badawczą.

Warto podkreślić, że w ramach działalności dydaktycznej uzyskała dwa granty oraz ukończyła kursy podnoszące kompetencje dydaktyczne:

1. 2023, Staż w ramach projektu "UNIwersytet Jutra 11 - zintegrowany program rozwoju Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu". W jego ramach pobyt na Appalachian State University NC USA w październiku 2023 roku z wykładami: EU policy regarding Russia after Russia aggression on Ukraine, Russian aggression on Ukraine and NATO.
2. 2023-2025, Udział w grantie MNiSW Horyzonty bezpieczeństwa z tematem wykładów Pomiędzy protekcyjizmem a wolnym handlem. Bezpieczeństwo ekonomiczne państwa w obszarze handlu zagranicznego.
3. 2022, Uzyskanie grantu dydaktycznego na wdrożenie metody dydaktycznej opartej na Problem based learning jako innowację dydaktyczną w ramach projektu Doskonałość dydaktyczna uczelni realizowanego w okresie X 2022-VI 2023.

W ramach programów LPP Erasmus i Erasmus+ Habilitantka prowadziła następujące zajęcia dydaktyczne:

- USA, Texas A&M University- lipiec 2023- EU sanctions policy regarding Russian Federation
- Łotwa, Baltic International Academy — EU sanctions policy, maj 2023
- University of Nicosia, Cypr, wykłady: The EU trade policy, Sanctions and economic diplomacy, maj 2022
- University of Catania, Włochy, Maj 2017, wykłady: • Poland in the European Union
- Sapienza University w Rzymie, maj 2015 Crisis in the Eurozone — reasons and effects., The future of Eurozone?, Coordination of economic and fiscal policies in Eurozon, The polish tax system

with specific reference to company taxation, Tax harmonization in Poland

- University of Acurey — Islandia wrzesień 2013, wykłady: Protectionism in international trade

Habilitationka pełniła także funkcje promotorki pomocniczej w przewodach doktorskich:

- Dr. Rafała Szymanowskiego (obrona 2019), temat pracy: Polityka Stanów Zjednoczonych Ameryki i Republiki Federalnej Niemiec wobec globalnego kryzysu finansowego po 2007 roku (promotor prof. Maciej Walkowski)

- Dr. Andriia Gladii (2018), temat pracy: Polityczno-ekonomiczne podłoże konfliktu zbrojnego w regionie Donbasu po uzyskaniu niepodległości przez Ukrainę (promotor prof. Zdzisław W. Puślecki).

Habilitationka była także bardzo zaangażowana w działalność organizacyjną. Jest członkinią Kolegium Redakcyjnego Rocznika Integracji Europejskiej (RIE), czasopisma wydawanego na Wydziale Nauk Politycznych i Dziennikarstwa UAM. Od listopada 2024 r. pełni funkcję Wydziałowej Koordynatorki Programu Erasmus+. Od 2020 r. pełni funkcję kierowniczkę studiów na kierunku Zarządzanie Państwem oraz Public Governance. W tym zakresie jest odpowiedzialna za organizację, nadzór oraz rozliczenie praktyk i staży studenckich na wspomnianych kierunkach studiów. W latach 2008-2018 pełniła funkcję kierowniczkę studiów na kierunku Politologia. Od 1 października 2019 r. jest członkinią Rady Programowej Kierunku Politologia i Zarządzanie Państwem. Prowadziła szkolenia na temat Krajowych Ram Kwalifikacji dla pracowników WNPiD w czerwcu 2011 r. Wielokrotnie w omawianym okresie była członkinią komisji rekrutacyjnej na dzienne studia na kierunku International Relations, Politologia i Zarządzanie Państwem.

Dodatkowo warto zwrócić uwagę na działalność popularyzatorską Habilitationki. Współpracuje ona z Uniwersytetem Trzeciego Wieku, nagrywa podcasty dla licealistów, udziela komentarzy w prasie, telewizji i radiu na temat stosunków międzynarodowych (np. Business Insider, lokalne rozgłośnie radiowe z Poznania, TVN 24). Współpracuje z Wielkopolskim Klubem Kapitału i Polskiej Izby Gospodarczej, w ramach grantu Does Supranational Coercion Work? Onset, Impact and Effectiveness of EU Sanctions. Współpracuje także z samorządem lokalnym gminy Gołuchów oraz samorządem gminy Września.

5. Konkluzja

Stwierdzam, że wskazane do recenzji osiągnięcie naukowe, cykl powiązanych tematycznie publikacji naukowych zatytułowany: Zagraniczna polityka gospodarcza Unii Europejskiej wobec

wyzwań współczesnej gospodarki światowej oraz pozostały dorobek naukowy, działalność dydaktyczna i organizacyjna odpowiadają wymaganiom zawartym określonym w art. 219 ustawy z dnia 20 lipca 2018 r. – Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce (Dz. U. z 2023 r. poz. 742 z późn. zm).

Dorobek naukowy Habilitantki wnosi nowe ustalenia do nauk o polityce i administracji. Przedstawiony do oceny cykl publikacji, mimo pewnych błędów i nieścisłości, które jednak nie wpływają znacząco na jego wartość, został napisany na wysokim poziomie merytorycznym. Dr Joanna Skrzypczyńska była również aktywna w środowisku naukowym, realizowała granty badawcze, upowszechniała wyniki swoich badań również w wymiarze międzynarodowym (publikacje, ekspertyzy, wystąpienia eksperckie, konferencyjne). Warto także podkreślić zaangażowanie Habilitantki w pracę organizacyjną oraz jej doświadczenie, również międzynarodowe, w pracy dydaktycznej. Opowiadam się tym samym za przyznaniem dr Joannie Skrzypczyńskiej stopnia naukowego doktora habilitowanego w dziedzinie nauk społecznych w dyscyplinie nauki o polityce i administracji.

Marin Chęć